

Vergaderjaar 2017–2018

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 1119

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 juni 2018

Met deze brief informeer ik u over de uitkomsten van de Landbouw- en Visserijraad die 18 juni jl. plaatsvond in Luxemburg (doc. 9730/18). Tevens informeer ik u over het opnieuw openstellen van drie innovatieregelingen voor de visserij en aquacultuur onder het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij. Tot slot stuur ik u met deze brief het rapport «Targeted payments for services delivered by farmers: possible approaches» van de Wageningen University & Research (WUR)¹.

Onderwerpen Landbouw- en Visserijraad

Verordening betreffende het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij

Presentatie van de Europese Commissie en gedachtewisseling

Commissaris Vella heeft een presentatie gegeven over het nieuwe Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV) voor de periode 2021–2027 (doc. 6931/18 en 6927/18). De omvang hiervan zal € 6,14 miljard zijn, tegenover € 6,5 miljard voor de huidige periode. Dit budget moet de doelstellingen van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB), het maritiem beleid en de stimulering van de blauwe economie helpen bereiken. In het voorstel is onder meer ruimte voor investeringen die selectiever vissen en de implementatie van de controleverordening mogelijk maken. Ook steun voor aquacultuur, waar lidstaten eerder om hebben gevraagd, is mogelijk.

Meerdere lidstaten hebben zich uitgesproken tegen de verlaging van het budget, dat is aangepast in verband met het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU. Veel lidstaten, waaronder Nederland, zijn blij met de vereenvoudiging ten opzichte van het huidige fonds. Wel vindt Nederland

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

dat er meer aandacht moet zijn voor echte innovatieve en duurzame initiatieven. De financiering moet niet gebruikt worden voor reeds bestaande technieken.

Diversenpunt: ICES-advies

Informatie van de Nederlandse delegatie

Op mijn verzoek heeft het voorzitterschap het ICES-advies over pulsvisserij als diversenpunt aan de agenda toegevoegd (doc. 9934/18). Ik heb dit agendapunt gebruikt om de resultaten van het ICES-advies onder de aandacht van mijn Europese collega's te brengen en opnieuw het belang van pulsvisserij voor Nederland te benadrukken. Pulsvisserij staat voor innovatie en duurzaamheid. Het rapport van de onafhankelijke en internationale wetenschappers van ICES laat zien dat de pulstechniek belangrijke ecologische voordelen biedt ten opzichte van de traditionele boomkortechniek. Ik heb de Raad aangegeven dat ik bereid ben te zoeken naar een compromis en dat het verbieden van pulsvisserij in Nederland tot grote sociaaleconomische onrust zal leiden. Nederland stelt in dit proces openheid en transparantie voorop en is van mening dat de Raad op basis van feiten en wetenschappelijk bewijs – zoals het ICES-rapport – tot een besluit over pulsvisserij moet komen. Ik heb mijn collega's daarom opgeroepen om mee te werken aan een compromis en tot een besluit te komen dat het belang van duurzame visserij en innovatie voorop stelt.

De Franse delegatie gaf aan dat zij ondanks het ICES-advies niet van gedachten is veranderd op dit dossier. Verschillende andere lidstaten zeiden dat er meer informatie en onderzoek nodig is om tot een besluit te komen. Commissaris Vella beaamde dat wetenschappelijke adviezen de basis zijn waarop besluiten in Europa moeten worden genomen. Hij zag in het rapport ook een rechtvaardiging voor de ruimte die de Commissie in haar verordening voorstel aan puls wilde bieden. Hij zei ook dat de Commissie de zoektocht naar een compromis tussen Raad en Europees parlement wil faciliteren.

Verordening tot wijziging van verordeningen van de Raad betreffende visserijcontrole

Presentatie van de Europese Commissie en gedachtewisseling

Commissaris Vella heeft het voorstel voor een wijziging van de verordening aan de Raad toegelicht (doc. 9633/18 en 9317/18). De wijziging moet eraan bijdragen dat de controleverordening beter past bij het huidige GVB en de bestaande behoeften.

Veel lidstaten hebben aangegeven dat een deel van de voorstellen kan leiden tot extra administratieve en financiële lasten. Lidstaten vroegen aan de Commissie om de proportionaliteit van de maatregelen in het oog te houden. Nederland heeft benadrukt dat de registratie van vergunningen voor recreatieve visserij administratieve lasten zal opleveren en vraagt zich af of dat opweegt tegen de opbrengsten. Nederland heeft aangegeven bezwaren te hebben tegen het voorgestelde sanctiesysteem en het wegen bij aanlanding.

Mededeling over de stand van zaken in het GVB en raadpleging over de vangstmogelijkheden voor 2019

Presentatie van de Europese Commissie en gedachtewisseling

De Commissie heeft een overzicht gegeven van de stand van zaken in de visserijsector (doc. 9771/18 en 9635/18). De total allowable catches (TACs) voor 2019 zullen eind 2018 worden vastgesteld en dienen onder meer rekening te houden met de aanlandplicht die per 2019 ingaat en met de maximale duurzame opbrengst (maximum sustainable yield, MSY) die uiterlijk in 2020 bereikt moet zijn. Veel lidstaten legden hier dan ook de nadruk op in hun reacties. Nederland heeft op de Commissie gereageerd volgens de lijn die ik eerder met u heb gedeeld in de geannoteerde agenda (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1112).

Diversen: Bescherming van honingbijen en andere bestuivers

Informatie van de Sloveense delegatie, gesteund door de Luxemburgse en Poolse delegatie

De Sloveense delegatie vroeg aandacht voor de bescherming van honingbijen en andere bestuivers (doc. 9882/18). Hiertoe is op de ministeriële conferentie ter gelegenheid van de eerste wereldbijendag (WBD) een verklaring aangenomen. Slovenië riep nu op tot verdergaande samenwerking binnen de EU.

Veel lidstaten steunden het initiatief van Slovenië en benadrukten het belang van de bescherming van honingbijen en andere bestuivers voor de toekomst van de landbouw. Nederland heeft ook steun uitgesproken voor Europese samenwerking en aangegeven graag kennis te delen. De Commissie benadrukte eveneens dat een gemeenschappelijke inspanning nodig is.

GLB-hervormingspakket post 2020

Presentatie van de Europese Commissie en gedachtewisseling

Memorandum over het GLB in de context van het volgende MFK

Informatie van de Franse, Finse, Griekse, Ierse, Portugese en Spaanse delegaties, gesteund door de Kroatische, Cypriotische, Tsjechische, Hongaarse, Litouwse, Luxemburgse, Poolse, Roemeense en Slowaakse delegaties

Diversen: Afnemende beschikbaarheid van water voor de landbouw in Cyprus

Informatie van de Cypriotische delegatie

Commissaris Hogan heeft een toelichting gegeven bij de op 1 juni jl. gepresenteerde voorstellen voor het toekomstig gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) (doc. 9645/18, 9634/18 en 9556/18). De Raad heeft hierover voor het eerst formeel van gedachten gewisseld. Dit onderwerp werd gezamenlijk behandeld met twee diversienpunten, ingediend door Frankrijk (namens meerdere lidstaten, doc. 10024/1/18) respectievelijk Cyprus (doc. 10040/18).

De Commissaris gaf aan dat vereenvoudiging en modernisering centraal staan in de voorstellen. Er is door de Commissie gewerkt aan meer flexibiliteit en subsidiariteit in de voorstellen. Verder vindt er een

verschuiving plaats in de focus: van het nakomen van regels naar het behalen van gestelde doelen.

Tijdens de gedachtewisseling van de Raad bleek dat veel landen zich ondanks de intenties van de Commissie zorgen maken over de complexiteit. Lidstaten zien de voorgenoemde vereenvoudiging niet terug in de voorstellen. Een groot aantal lidstaten steunde het memorandum dat pleit voor een gelijkblijvend budget voor het nieuwe GLB. Deze landen vinden dat men niet meer van boeren kan verwachten als tegelijkertijd het budget verlaagd wordt. Nederland heeft aangegeven dat het – als gevolg van Brexit en nieuwe prioriteiten van de Unie – in de rede ligt om het budget te verlagen en het GLB te moderniseren, bijvoorbeeld door meer met doelgerichte betalingen te werken. Er werden tevens zorgen uitgesproken over het verplichtende karakter van plafonnering van directe steun, de (toegenomen) conditionaliteit en het feit dat kleine bedrijven hier niet van uitgezonderd worden. Veel lidstaten, waaronder Nederland, spraken hun steun uit aan Cyprus dat te kampen heeft met langdurige droogte.

Commissaris Hogan reageerde op de vraag om een gelijkblijvend budget met de mededeling dat dit in handen ligt van de lidstaten zelf: als men meer geld voor het GLB wil, zal de bijdrage van de lidstaten aan de Unie moeten stijgen. Verder relativeerde de Commissaris de vele zorgen over toegenomen complexiteit en beperkte subsidiariteit door aan te geven dat met de nieuwe voorstellen juist veel aan lidstaten wordt overgelaten. In de komende periode zal verder worden gesproken over de voorstellen van de Commissie.

Marktsituatie

Informatie van de Europese Commissie

Diversen: Verkoop van de interventievoorraden magere melkpoeder

Informatie van de Franse delegatie

Diversen: Situatie op de markt voor varkensvlees

Informatie van de Poolse delegatie

Diversen: Definitieve bepalingen van antisubsidiërings- en antidumpingmaatregelen op Spaanse tafelolijven door de autoriteiten van de VS

Informatie van de Spaanse delegatie

De Commissie heeft de Raad geïnformeerd over de situatie op de markt voor verschillende landbouwproducten. Onder dit punt werden tevens drie diversienpunten behandeld, ingediend door respectievelijk Frankrijk (doc. 9502/18), Polen (doc. 10038/18) en Spanje (doc. 10083/18).

De discussie in de Raad spitste zich voornamelijk toe op de suikermarkt en de drie diversienpunten. Hoewel enkele landen vroegen om maatregelen van de Commissie vanwege lage prijzen op de markt voor suiker en varkensvlees, was hiervoor onvoldoende steun. Ook Nederland is niet voor marketingrijpen en stelt dat de sector zich moet aanpassen aan de nieuwe situatie zonder quota. De prijzen van magere melkpoeder zijn de afgelopen periode gestegen ondanks de voortgaande afbouw van interventievoorraden. De Commissie wil dus op dezelfde voet verder gaan met de verkoop. Verschillende landen, waaronder Nederland, hebben hun zorgen geuit over de mogelijke maatregelen van de Amerikaanse

autoriteiten tegen Spaanse olijven, onder het mom van verdediging tegen concurrentievervalsing door onder andere GLB-steun. De Raad steunt de Commissie om deze eventuele Amerikaanse maatregelen aan te vechten.

Diversen: gezamenlijke verklaring van de ministers van Landbouw van de Visegrad-groep, Bulgarije, Kroatië, Roemenië, Slovenië en de Baltische staten over de visie van het initiatief «bioeAST» in Midden- en Oost-Europa voor kennis-gebaseerde landbouw, aquacultuur en bosbouw in de bioeconomie

Informatie van de Hongaarse delegatie

Hongarije presenteerde deze verklaring die een basis moet vormen voor een gemeenschappelijke onderzoeksstrategie, gericht op innovatie (doc. 10025/18). Doel van bovengenoemde lidstaten is om de krachten te bundelen en zo meer onderzoeksgeld binnen te halen om (onderzoek naar) de bioeconomie te stimuleren. De lidstaten hopen dat er aandacht zal zijn voor dit initiatief bij het verder invullen van de prioriteiten van Horizon Europe en dat er zo meer onderzoeksgeld naar dit deel van Europa zal stromen.

Commissaris Hogan sprak zijn waardering uit voor het visiedocument. In het Horizon 2020-programma worden inspanningen geleverd die relevant zijn voor Midden- en Oost-Europese landen, overigens zonder het beschikbare geld te verdelen in allocaties per lidstaat.

Kandidaat voor DG FAO

Frankrijk informeerde de Raad dat het binnen enkele weken een kandidaat zal voordragen voor de functie van DG Food and Agricultural Organization (FAO) van de Verenigde Naties.

Overige onderwerpen

Openstelling innovatieregelingen voor de visserij en aquacultuur

Onder de huidige verordening betreffende het EFMZV worden drie innovatieregelingen voor de visserij en aquacultuur opnieuw opengesteld:

- De subsidiemodule «Aquacultuurinnovatieprojecten» die tot doel heeft de innovatie in de aquacultuur te stimuleren, wordt opengesteld van 2 juli 2018 tot en met 10 september 2018 met een subsidieplafond van € 3 miljoen.
- De subsidiemodule «Samenwerkingsprojecten wetenschap en visserij», gericht op het opzetten van netwerken, partnerschapovereenkomsten of verenigingen tussen wetenschappers en vissers of visserijorganisaties, wordt opengesteld van 3 september 2018 tot en met 1 oktober 2018 met een subsidieplafond van € 4 miljoen.
- De subsidiemodule «Rendementsverbeteringsprojecten», die beoogt de rendementen van de visserijbedrijven te verbeteren door financiële ondersteuning bij het intensiveren van technologische ontwikkeling en innovatie, wordt opengesteld van 1 november 2018 tot en met 3 januari 2019 met een subsidieplafond van € 2,5 miljoen.

In de loop van 2018 wordt hiermee in totaal voor € 9,5 miljoen aan Europees subsidiegeld voor de visserij en aquacultuur beschikbaar gesteld.

Rapport over doelgerichte betalingen

Bijgaand stuur ik u ter informatie het rapport «Targeted payments for services delivered by farmers: possible approaches» van de Wageningen University & Research (WUR). Het rapport zal worden betrokken bij de komende herziening van het GLB.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten